

թաղ զաւակներուն յօշոտած դիակներուն շուրջ բուերու պէս կը թեւածեն, իբրեւ անունդ անոնց նեխումի բոյրը ծծելով:

(զնութիւն... բոլոր որբերուն և որբուհիներուն, որոնք տառապանքը սնունդի տեղ կը խմեն, և աւերակները, մոխիրնեւրը իրենց արցունքով կը թրջին, մահուան ու արիւնի բաժակը մինչև մրուրը քամած:

(զնութիւն... անհայր—անմայր մանկիկներու, որոնց անունը մատակարարող ստինքները չորցած, ու կատաղօրէն փրցուած են թուրը մոլեռանգներու ձեռքով:

(զնութիւն... բոլոր անոնց, որոնց աղէտըին աւաղորութիւնը, տառապանքին հեղձամղձուկ հառաչանքը, չարչարանքին ու սովալլկութեան աղեխարշ աղաղակը արիւնոտ հրաւերն է օժանդակութեան:

Այդ արիւնով ու արցունքով շաղուած հրաւերը ձեզ ուղղուած է, ով Հայութիւն, վաղը արդէն իսկ ուշ է. ձեր ամենադոյզն անտարբերութիւնը, գերեզմաններով պիտի փակէ արիւնազանգ դրուազը այն մեծ իշխոհին, զոր թուրը մոլեռանդութիւնը վերաստեղծեց կիլիկիոյ սրտին մէջ, և որ իր հրէշութիւններովը պատմութեան բոլոր ոճիրները կը գերազանցէ:

(զնութիւն... խոշտանգուած, խաչուած, կենդանւոյն այրուած, մահուան տանջանքին ու չարչարանքին բոլոր վայրագ տեսակներու փորձը իր վրայ կրած, մարտիրոսացած ժողովուրդի մը մնացորդ զաւակներուն, անժառանգներուն, որբերուն, այրիներուն, որոնց անունով ու ձայնով կոչուած կընեմ Զեզի, անոնց ցաւը իմ կուրծքիս տակ ու անոնց արիւնոտ արցունքը աչքերուս խորը:

(զնութիւն, օգնութիւն, օգնութիւն... եթէ չէք ուզեր որ իսպառ բնաջնջուի կիլիկիան:

Աղօթարար

ՎԵՏԱԿԻՐ ԱՌԱՋՆ. ՀԱՅՈՑ ԱՍՏԱՅԻ

ՄՈՒՇԵՂ ԵՊՍ.

25/8 Մայիս, Գաթիք

ՄԱՆՈՒԹ. — Նվաստները կրնան զրկուիլ կամ Ազգ. Պատրիարքարանի և կամ Գանձերի Հ. Բ. Ը. Միութեան Նախագահ վսեմ. Պօղոս փառաշուքի անունով:

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

### ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԵՄԱՐԱՆ

- Հ. Յ. Աստուրիան. — Արարական արձանադրութիւնները Հայաստանէն. . . . . 241  
Հ. Հեռով Ալիշան. — Օրագիր առժամայն ազգ. մանց մտաց և սրտի 1842. . . . . 246  
Արշունկեց. — Բաց համակ. . . . . 254  
Զիթումի. — Վանքուսակ՝ Ախպէրանց արուն. 256  
\*\*\*. — Հայոց Պատմութիւնը ըստ Տաղիտոսի. 261

### ԳՐԱԿԱՆՔ

- Վիրգիլիոսի «Եմէակամ»-ն. — Պատմ. Տրոյի յոր կործանման. թարգմ. Հ. Ա. Ղազկիսան. . 258  
Լէոնարդոյ. — Աւետար (Թարգ. Նոյն). . . . . 262  
Քիտուամ. — Նոր պատրանքներ. . . . . 262  
Մկրտիչ Ռաֆայելեան. — Ի սպալի փաղաւնիկ մահ. թերգանի. . . . . 263

### ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

- Ջանաւոր. — Փարպեցւոյ թուղթին վաւերաւ. կատարութիւնը. . . . . 248  
Հ. Ղ. Տայիան. — «Հովազական Սրբեղ» . . . . . 278  
Բ\*. Յ. Յ. — Ե. Թովքեանի Երիտասարդ Թիւրքիան և Հայեր. . . . . 279  
\*\*\*. — Խաչեր. — Իմամաթ. — Կրօնների պատմ. 280

### ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒՆ

- Հ. Ղ. Յ. — «Գրիգորիանոս» . . . . . 288  
\*\*\*. — Տրագիկոնի Նոր Թերթը՝ Խարիսի. . . . . 284

### ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

- Ռ. Յ. Փ. — Ի մահ Պօղոսի Միւսեմեան. . . . . 284  
Մուշեղ եպս. — Կոչ արտասահմանի և ամ. բողջ Հայութեան արեւմտեան կիլիկիայի համար. 287  
Հ. Նիքոսէի Տ. — Իմաստներ. . . . . 281, 286

ԱԶԳ. — Նիւթերուն բազմութեան առթիւ յետաձգուեցաւ ողբացեալ վանքեանի կենսագիրը իր կենդանազրով. Յոռն իսի մէջ «Քաղմալէպ» իր ազնիւ ընթերցողներուն պիտի ներկայացնէ վանայ Որբուհիները իրենց անձ. նուէր Գաթիարակներովը: